Interessante macro's waren de spanner *Deileptenia ribeata*, de uilen *Agrotis vestigialis*, *Calamia tridens*, *Cosmia pyralina*, *Craniophora ligustri*, Nederlands kleinste uiltje *Hypenodes humidalis* en de beervlinder *Eilema lurideola*. Onder andere de volgende micro's werden waargenomen: *Batia lambdella*, *Cochylis dubitana*, *Helcystogramma rufescens*, *Platytes alpinella*, *Stenolechia gemmella*, *Ypsolopha alpella* en *Ypsolopha scabrella*.

De Nationale Nachtvlinder Nacht 2006 in Friesland. Siep Sinnema

In 2006 werd de nacht van 23 september uitgeroepen tot Nationale Nachtvlinder Nacht. In Friesland was het enthousiasme hiervoor behoorlijk groot, op maar liefst 11 plaatsen werd het publiek uitgenodigd om eens te kijken wat er 's nachts zoal aan "motten" rondvliegt. Men kon op de meeste plaatsen zowel kennis maken met het lokken van nachtvlinders met sterke lamp en laken als door middel van smeer.
De locaties waren:
Buitenpost (De Kruidhof), Appelscha (Bezoekerscentrum SBB), Ferwerd (Basisschool Op Streek), Kortehemmen (Woodbrookershuis), St.Nicolaasga (Vegelinbos), Terschelling (Midsland), Oranjewoud (Marijke Muoiwei), Rijsterbos (werkschuur Fryske Gea), Drachten/Ureterp (De Fûgelhelling), Beetsterzwaag (tropische kas), Bakkeveen (Camping De Ikeleane). Elders in deze Flinterwille vindt u een verslag van de locatie Ferwert, waar de nacht was georganiseerd in samenwerking met de basisschool; een goed initiatief! De publieke belangstelling was uitstekend te noemen: meer dan 300 mensen kwamen in totaal een kijkje nemen op de verschillende locaties in Friesland. Het feit dat het eind september vroeg donker wordt, heeft hierbij zeker een rol gespeeld. In 2005 was de datum vastgesteld op 1 juli, hetgeen betekende dat we moesten wachten tot een uur of elf voor er begonnen kon worden. Ook de extra publiciteit heeft vast een rol gespeeld: diverse regionale kranten hadden in de week voor 23 september aandacht geschonken aan de Nationale Nachtvlinder Nacht, terwijl de Leeuwarder Courant bijna een halve pagina had uitgetrokken voor het nachtvlinderen. Verder was er nog een interview voor Omrop Fryslân en waren de locaties vermeld op Teletext. Was de publieke belangstelling dus boven verwachting, de belangstelling van de hoofdrolspelers, namelijk de nachtvlinders, viel nogal tegen. Ondanks het mooie weer kwamen de meeste plaatsen niet verder dan 20 tot 30 verschillende soorten macro-nachtvlinders. Ook de aantallen per soort waren in het algemeen klein. Kennelijk is eind september toch niet het meest geschikte moment om deze nacht te organiseren.

Het is natuurlijk interessant om eens te kijken welke soorten het talrijkst waren; uit tabel 1 blijkt dat onze bekende Huismoeder (*Noctua pronuba*) de topper was. Op alle locatie samen werden 26 exemplaren gezien, met als goede tweede en derde de Snuitvlinder (*Hypena proboscidalis*) en de Pyramidevlinder (*Amphipyra pyramidea*). Verder is *Hypena proboscidalis* de soort, die op de meeste locaties (9 van de 11) is gezien.

		Totaal aantal exemplaren op alle locaties	Aantal locaties waar de soort is waargenomen
Agrochola	*circellaris*	10	4
Dryobotodes	*eremita*	11	4
Xanthia	*aurago*	12	5
Autographa	*gamma*	12	4
Rivula	*sericealis*	13	6
Thera	*obeliscata*	15	6
Agrochola	*macilenta*	16	6
Peribatodes	*rhomboidaria*	16	8
Eupsilia	*transversa*	16	7
Chloroclysta	*truncata*	16	7
Thera	*brittanica*	18	4
Phlogophora	*meticulosa*	21	7
Amphipyra	*pyramidea*	22	6
Hypena	*proboscidalis*	23	9
Noctua	*pronuba*	26	5

Tabel 1: soorten waarvan tenminste 10 exemplaren werden waargenomen op alle locaties samen.

Was het aantal waargenomen soorten per locatie dus teleurstellend, dat gold niet voor het aantal soorten over de hele provincie. Er werden maar liefst 83 verschillende soorten macro-nachtvlinders geteld! Opvallend is, dat van de helft van die waargenomen 83 soorten werden slechts 1 of 2 exemplaren gezien op alle locaties samen. Overigens was dat voor een aantal soorten, zoals *Polymixis lichenea* en *Omphaloscelis lunosa*, vanzelfsprekend: door hun verspreiding waren ze inderdaad alleen van Terschelling te verwachten. In totaal werden 435 exemplaren macro-nachtvlinders waargenomen. Voor het publiek was het natuurlijk jammer dat de bekende pijlstaarten hun vliegtijd al lang achter de rug hadden. Toch waren er nog 3 locaties die bezoek kregen van de pijlstaart die als trekvlinder bekend staat, namelijk de Windepijlstaart (*Agrius convolvuli*). Ook het Rood Weeskind (*Catocala nupta*) liet zich op 3 plaatsen zien, zodat het publiek

toch nog een aantal spectaculaire soorten kreeg voorgeschoteld. Zoals het nu lijkt zal de Nationale nachtvlinder Nacht volgend jaar in het begin van september worden gehouden; dat lijkt, gezien het aantal waar te nemen vlinders, een verstandige keuze.

Literatuur:
Waring, P., & Townsend, M., vertaald en bewerkt door De Vlinderstichting, Nachtvlinders – veldgids, Tirion natuur, 2006.
Kuchlein, J.H., & Vos, R. de, Geannoteerde naamlijst van de Nederlandse Vlinders, Backhuys Publishers, Leiden 1999.

De Nationale Nachtvlindernacht in Ferwert.
Harmen Westra

De opstelling vond plaats bij de basisschool te Ferwert. De kinderen waren vooraf al actief betrokken bij het aanstaande gebeuren door het personeel . Hierdoor kon ik ‘s avonds veel kinderen met hun ouders verwelkomen. (ongeveer 60 personen). Nachtvlinders lieten zich echter niet veel zien. Voor enige sensatie zorgde gelukkig de Windepijlstaart. Hij was de topper van de avond!
Op de bomen waarop was gesmeerd, door de kinderen, kwamen weinig vlinders af. Ter informatie had ik een lichtval neergezet, het resultaat hiervan was gering. Op het scherm waren voornamelijk muggen te tellen.

Veel belangstelling van de jeugd in Ferwert (foto H.Westra)